

have en Organisation eller ikke, og uden Hensyn til, som denne Organisation er stærk eller svag, det anser jeg for at være et meget betydningssfuldt Gode.

Altjaa, jeg ser saaledes paa det foreliggende Lovforslag, at endskønt det ikke i alle Punkter opfylder, hvad jeg kunde ønske, anser jeg det for at være nødvendigt, at der bliver stabt saadanne Institutioner, som dette Lovforslag tilsigter at skabe. Jeg ønsker derfor Lovforslaget fremmet. — Til Slutning vil jeg endnu henstille til det eventuelle Udvalg saavel som til det høje Ting at tage det størst mulige Hensyn baade til de Indstillinger, der ere komne fra Haandværkere, saavel i Kjøbenhavn som i Provinserne, for at man kan faa Lovforslaget formet saaledes, at det mødes med den størst mulige Tilfredshed overalt i Landet.

Stilling: Saaledes som Arbejdsforholdene have udviklet sig her i Landet i de senere Aar, have vi set, at der er blevet faste Arbejderorganisationer næsten i alle Sag hele Landet over. Arbejdsgiverne derimod have paa langt nær ikke været organiserede saaledes. Det er kun enkeltvis, at de have søgt at danne sig Organisationer, og i Reglen først, naar Kampen har staaet for Døren, have disse Organisationer skullet til at fæstne sig noget. Kampen i Form af Strejker rundt omkring have ført til, at der jævnlig er paakaldt Tillidsmænd i de forskellige Sag samt Opmand for at forsøge at faa Stridighederne udbjævnede. Men man har dog alle følt et Savn der. Det vakte derfor Opmærksomhed, da Direktør Bramsen for nogle Aar siden paa Industrimødet holdt et Foredrag om Arbejdsretter og Enigheds-kamre og senere fremsatte sit Forslag for Folketinget. Naar man den Gang fra visse Sider — jeg var selv med dertil — var noget ængstelig for at gaa med til at føre Forslaget ud i Livet, laa det i, at man ikke havde hørt, hvorledes Arbejdsgiverne rundt omkring i Landet vilde stille sig til et saadant Forslag. Det var kun løselig blevet drøftet Mand og Mand imellem, man havde senere set og hørt Udviklingen og Afslutningen af forskellige Kampe mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, man havde set Resultater af de private Voldgiftsretter, og man stod derfor endnu noget uforstaaende over for dette Apparat, der nu skulde sættes i Scene. Man kan derfor fra Arbejdsgivernes Kredse kun være det høje Ministerium taknemmelig for, at vi fik Lejlighed til i Sommer at drøfte dette Forslag, og som det er blevet udtalt fra anden Side, er det jo blevet indgaaende drøftet baade paa store Delegeretmøder og i

de enkelte Sag omkring i Landet. Gennemgaaende maa man jo sige, at der kun har været Tilfredshed med Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger. Det har vundet Sympati, navnlig naar der deri kom enkelte Ændringer, som vare fremsatte i Landstinget og i Grunden oprindelig fremsatte oppe i Folketinget, nemlig om 22 Mars Alderen, ved Spørgsmaalet om Kvinders Valgbarhed, og endelig om en kortere Frist for Reiterenes Strafftræden. Det var nogle af de væsentligste Anker.

Jeg kan imidlertid i Modsetning til det ærede 1ste Medlem for 6te Kredse (Koch) godt forstaa, hvorfor det ærede 3dje Medlem for 1ste Kredse (Fussing) nærrede nogen Vængstelse for at faa denne Sag ført ud i Livet, thi de samme Anstuelser, han fremsørte der, have vi hørt fremsatte ogsaa paa Møder her i Kjøbenhavn. Forholdene i Kjøbenhavn og Provinserne ere saa forskelligeartede, at hvad der har Gyldighed i disse Retninger og let lader sig realisere i Provinserne, vanskeligt lader sig realisere i Kjøbenhavn og omvendt. Imidlertid tror jeg nok, at de Anstuelser, der ere blevne fremsatte her i Kjøbenhavn om Vanskelighederne ved Arbejdsretter, og den Vængsteligthed for, at de private Voldgiftsretter skulde tilintetgøres, ere noget overdrevne. Jeg tror ganske vist, at Vanskelighederne vilde være større for Kjøbenhavn end for Provinserne, og i den Henseende er jeg i Modsetning til det ærede 3dje Medlem for 1ste Kredse, men paa den anden Side tror jeg ogsaa, at det vil føre langt videre og til langt større Resultater i Kjøbenhavn, naar man først faar det organiseret paa den rette Maade, og at Loven vil have langt større Betydning her end i Provinserne. Det ærede 3dje Medlem for 1ste Kredse mente, at det vilde være et stort og kostbart Apparat at faa i Scene og navnlig vanskeligt for de smaa Kommuner, og at det kun vilde blive de større Kommuner, der vilde faa Brug derfor. Jeg skal indrømme, at de smaa Kommuner meget sjældent ville være i Stand til at nedlægge Arbejdsretter, men jeg tror ogsaa, at de meget sjældent ville faa Brug derfor. Thi vi have ikke hidtil set, at disse Kampe og disse Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere have fundet Sted uden i de større Kommuner, og i dem tror jeg ikke, det vil have nogen Vanskelighed at skaffe det tilstrækkelige Antal Bisiddere i de forskellige Sag. Vi skulle ogsaa huske paa, at er Sagen ikke tilstrækkelig stort, og ønsker man ikke oprettet en faglig Arbejdsret, kan det blive en almindelig Arbejdsret, saa i den Henseende kommer man nok over Vanskelighederne. —